

NIE PO MYŚLI WŁADZY

STUDIA NAD CENZURĄ I ZAKRESEM WOLNOŚCI
SŁOWA NA ZIEMIACH POLSKICH OD WIEKU XIX
DO CZASÓW WSPÓŁCZESNYCH

pod redakcją
Doroty Degen i Marcina Żyndy

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
Toruń 2012

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
ILONA ZALESKA	
Polskie partie polityczne w Królestwie Polskim wobec ograniczeń wolności słowa (do 1914 roku)	13
ANTONI KRAWCZYK	
Książki bezwzględnie i całkowicie zakazane oraz dozwolone przez cenzurę zagraniczną Cesarstwa Rosyjskiego w latach 1852–1855	29
RAFAŁ MACHNIAK	
System cenzury represyjnej w pruskiej prowincji poznańskiej na przykładzie prasy polskiej	53
KATARZYNA WODNIAK	
O czym nie przeczytamy w prasie kobiecej i z czego to wynika? Krótki przegląd tematów „zakazanych” i „niewygodnych”	65
WALDEMAR REZMER	
Służba cenzury pocztowej Wojska Polskiego w 1939 roku	81
MAREK TOBERA	
Władza i księgarze prywatni 1945–1950	99
GRZEGORZ NIEĆ	
Książki zakazane i źle widziane w obiegu antykwarycznym w okresie Polski Ludowej	129

WANDA A. CISZEWSKA	
Prasa narzędziem partyjnego kierowania masami. Socjalistyczna wizja redakcji prasowej	155
EVELINA KRISTANOVA	
Problematyka stosunków Kościoła katolickiego – państwo komunistyczne w publicystyce „Tygodnika Powszechnego” (1945–1953)	179
WANDA MATRAS-MASTALERZ	
„Przekrój” Mariana Eilego w opinii i ocenie krakowskich cenzorów (1948–1953)	197
BERNARDETA IWAŃSKA-CIEŚLIK	
Cenzura prewencyjna na przykładzie czasopisma katolickiego „Ład Boży” w 1949 roku	215
MARCIN LUTOMIERSKI	
Emigranci wobec krajowych badań nad romantyzmem (na podstawie wypowiedzi w londyńskich „Wiadomościach” z lat czterdziestych i pięćdziesiątych XX wieku)	233
AGNIESZKA ŁUSZPAK	
Katalogi rzeczowe w służbie ideologii (na przykładzie Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu w latach pięćdziesiątych XX wieku)	249
TERESA GÓRNIAK, BARBARA SALETRA	
Cenzura w polskich bibliotekach naukowych w latach 1945–1989 na przykładzie Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego	263
KRZYSZTOF OKOŃSKI	
Pisarze oraz instytucje życia literackiego RFN wobec ograniczeń wolności słowa w PRL	281
PRZEMYSŁAW KANIECKI	
„Otrzebione” powieści Tadeusza Konwickiego (o cięciach cenzorskich we <i>Wniebowstąpieniu</i> , <i>Zwierzocztłowiekoupiorze</i> i <i>Nic albo nic</i>)	295

ZBIGNIEW OSIŃSKI

Zabiegi cenzorskie w szkolnej edukacji historycznej w Polsce
w latach 1944–1989 313

ANDRZEJ KALETA

Myśl wolna od cenzury. Rekolekcje watykańskie
kard. Karola Wojtyły 5–12 III 1976 331

JACEK WOJSŁAW

Działalność Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk
na przykładzie wybranych dokumentów w okresie
„karnawału Solidarności” (1980–1981) 345

JOLANTA CHWASTYK-KOWALCZYK

Cenzurowanie korespondencji w okresie stanu wojennego w Polsce 365

KATARZYNA TAŁUĆ

Ograniczanie wolności słowa w województwie katowickim
w latach osiemdziesiątych XX wieku. Służba Bezpieczeństwa
wobec niezależnego ruchu wydawniczego 385

TOMASZ MIELCZAREK

Wygodni dla władzy. Dziennikarze polscy po 1989 roku 401

MAGDALENA MATEJA

O zmarłych tylko dobrze? Pośmiertny wizerunek Lecha Kaczyńskiego
a problem wolności prasy 421

ADAM JACHIMCZYK

Cenzura w wersji online 441